

Oulun kaupungin BusinessOulu- liikelaitos kiittää lausuntopyynnöstänne. Lausumme asiassa seuraavaa:

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksen pääsiällisenä sisältönä on ehdotettavan säädettäväksi uusi laki. Esityksenä on säädettäväksi laki datan hallinnan ja jakamisen valvonnasta. Esityksen tavoitteena on toimeenpanna EU:n datasäädös, joka on osa Euroopan komission datastrategiaa. Säädökset on tarkoitettu tulemaan voimaan 12.9.2025, jolloin datasäädöksen pääasiallinen soveltaminen alkaa. Hallituksen esityksellä toimeenpantaisiin kansallisesti varsin juridisesti ja teknisesti haastavaa EU-lainsäädäntöä, joka on osa laajempaa EU:n sääntelyä.

Business Oulu- liikelaitos näkee, että osa nyt ehdotetusta uudesta erityisesti kaupallisia toimijoita koskevasta pakottavasta sääntelystä voitaisiin jättää sopimusvapauden varaan, markkinoiden löytäessä niihin tyydyttävän ratkaisun. Edelleen huomionarvoista on, että samaan aikaan Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee hallituksen esitysluonnosta tekoälyasetuksen täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi, missä tulee huomioida nyt tässä käsillä olevan säädöskokonaisuuden ehdotukset.

Muutokset nykyisiin lakeihin

Esityksenä on muuttaa sakan täytäntöönpanosta annettua lakia, sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia ja kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annettua lakia. Esityksessä ehdotetaan säädettävän seuraamusmaksuista datasäädöksen rikkomisesta.

Esityksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto nimetään pääsiälliseksi valvontaviranomaiseksi ja datakoordinaattoriksi Esityksen mukaan kuluttaja- asiamies valvoo tiettyjä tiedonantovelvoitteita elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisissä sopimuksissa. BusinessOulu pitää esityksen keskeisiä ehdotuksia kannatettavina.

Ehdotetun esityksen mukaan sääntelyn rikkomisesta voi seurata toimijoille seuraamusmaksuja, mikä lisää toimijoitten velvollisuutta noudattaa säädöksiä tarkasti. BusinessOulu-liikelaitos näkee tärkeänä, että viranomaiset viestivät uuden sääntelyn voimaantulosta riittävän vaikuttavasti.

Esityksen vaikutuksista

Uudet tehtävät aiheuttavat lisäresurssitarpeita Liikenne- ja viestintävirastolle, Tietosuojavaltuutetulle ja Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

Esityksellä on vaikutuksia yritysten toimintaympäristöön, erityisesti datan jakamiseen ja käyttöön liittyen, tämä voi vaatia osin muutoksia nykyisiin toimintatapoihin. Yritysten on varmistettava, että niiden datan hallinta ja jakaminen täyttävät nykyistä tiukemmat tietoturva- ja tietosuojavaatimukset. Yritykset saattavat tarvita lisäresursseja ja -osaamista uusien sääntöjen noudattamiseksi ja datan

hallinnan tehostamiseksi. Datan jakamisen edistäminen voi osaltaan edistää innovaatioita ja uusien palveluiden kehittämistä, mikä hyödyttää sekä yrityksiä että kuluttajia. Tämä voi myös osaltaan houkutella uusia toimijoita ja start- up:ja markkinoille, mikä lisää kilpailua ja monipuolistaa tarjontaa.

Toisaalta uudet sääntelyvaatimukset voivat luoda tasapuolisemmat kilpailuolosuhteet, kun kaikki toimijat noudattavat samoja sääntöjä, mikä osaltaan voi helpottaa micro ja pk- yritysten sekä start up:ien pääsyä alan markkinoille.

Esitys voi omalta osaltaan edistää, sitä, että yritykset voivat kehittää uusia liiketoimintamalleja ja palveluita, jotka perustuvat datan jakamiseen ja hyödyntämiseen. Lisääntynyt datan jakaminen voi myös osaltaan parantaa markkinoiden läpinäkyvyyttä, mikä auttaa kuluttajia tekemään parempia päätöksiä ja lisää luottamusta markkinoihin. Esityksen mukaisesti parantunut datan saatavuus voi osaltaan lisätä kilpailua markkinoilla, kun kuluttajat voivat helpommin hyödyntää itse tuottamaansa dataa ja kilpailuttaa palveluntarjoajia.

BusinessOulu- liikelaitos näkee esityksen vaikutukset yrityksiin pääosin myönteisinä, tosin Business Oulu- liikelaitos korostaa edellä lausumaamme, että osa nyt ehdotetusta uudesta sääntelystä voitaisiin jättää alan toimijoiden sopimusvapauden varaan.

Toisaalta BusinessOulu- liikelaitos korostaa, että uudet sääntelyvaatimukset eivät saa aiheuttaa liikaa haasteita yrityksille, mitkä voidaan nähdä kaupankäynnin ja sisämarkkinoiden sekä viennin esteinä.

Esityksen mukaisesti lisääntynyt datan hallinta ja jakaminen ja siihen liittyvä kaupallinen toiminta voivat osaltaan luoda uusia työpaikkoja erityisesti IT- ja tietoturva-aloilla.

Uuden sääntelyn myötä kaupalliset toimijat saattavat tarvita lisää koulutusta ja osaamista työntekijöilleen uuden sääntelyn myötä, mikä voi johtaa myös osaltaan koulutusmahdollisuuksien lisääntymiseen, minkä oletetun kehityksen BusinessOulu- liikelaitos näkee erityisen myönteisenä.

Business Oulu- liikelaitos